

Použití předsunutých odřadů při zahájení války

Článek řeší tyto hlavní otázky:

- použití vojsk Pohraniční stráže a předsunutých odřadů taktických svazků pozemního vojska v pohraničním pásmu;
- bojovou činnost předsunutých odřadů

dů jak při překonávání nepřátelského zabezpečovacího pásma, tak i při odrážení nepřítelů a obraně výchozího prostoru.

Článek má diskusní charakter.

Použití vojsk Pohraniční stráže a předsunutých odřadů taktických svazků pozemního vojska v pohraničním pásmu

Použití vojsk Pohraniční stráže

Při plánování použití a činnosti vojsk Pohraniční stráže k bojové ostraze hranic vycházíme z toho, že vojska pohraniční stráže mají plnit své úkoly na základě své organizace, svého složení a své výzbroje, zásadně bez podpory pozemního vojska. Cílem bojové ostrahy hranic vojsky Pohraniční stráže je

- vést nepřetržitý průzkum,
- nepřipustit rozšiřování provokací a pozemní průzkum nepřítelů na naše území,
- zabránit překročení státní hranice předsunutými jednotkami nepřítelů,
- zajistit vyvedení a rozvinutí útvarů a svazků pozemního vojska a překročení státní hranice.

Po překročení státní hranice pozemním vojskem mají být vojska Pohraniční stráže připravena

- obnovit narušený systém ostrahy hranic;

- zajistit přísun a odsun pozemního vojska v pohraničním pásmu;

- připravit jednotky a útvary krátkodobě na změnu podřízenosti.

S vyvedením předsunutých odřadů je možné jednotky a útvary vojsk Pohraniční stráže na zvláštní rozkaz **dočasně operačně** podřídit pozemnímu vojsku. V tomto případě dostanou další úkoly od příslušného velitele pozemního vojska. V závislosti na bojové situaci je přítom mimo jiné organizována součinnost s předsunutými odřady, při níž je třeba vzít v úvahu především:

- použití průzkumných sil a prostředků na státní hranici a druh a způsob předávání výsledků průzkumu a výměny informací;

- zajištění průzkumných sil a prostředků, působících v pohraničním pásmu, pořadí vyvedení sil a prostředků ke státní hranici a při jejím přechodu;

- koordinaci společné činnosti ke zni-

čení nepřátelských sil v pohraničním území;

— opatření k překonání a přechodu ženiných zařízení na státní hranici;

— zabezpečení součinnosti po stránce spojovací, hesla a signály pro velení, součinnost i pro výstrahu.

Z těchto zásad můžeme učinit tento závěr:

Bojová ostraha hranic patří mezi úkoly vojsk Pohraniční stráže. Hlavním úkolem jednotek, útvarů a svazků pozemního vojska může být pouze rozbít nepřítel na jeho území. Podle toho se řídí i použití předem připravených odřadů.

Použití předem připravených odřadů pozemního vojska

Na stupni útvaru a svazku nebude ve všech případech možné rozvíjet první boj tak, jak bylo v míru naplánováno. Právě na začátku války se neobejdeme bez upřesňování rozhodnutí. Při plánování bojové činnosti se dnes brát v úvahu mnoho činitelů, které nás nutí k tomu, abychom zaručili stálou bojovou pohotovost a nepřetržitě přerůstání bojové pohotovosti z jednoho stupně do druhého, vyššího stupně.

Za přísného dodržení operačního maskování mohou být ve zvláštních obdobích jednotky a útvary na rozkaz přemístěny do blízkosti hranic a zaujmout ženině vybudované výchozí prostory s cílem vytvořit v zájmu vlastních hlavních sil, které mají být vyvedeny a rozvinuty, výhodné předpoklady pro budoucí bojovou činnost.

Výchozí prostor je prostor zaujímáný jednotkami a útvary v bojové sestavě k vedení útočné činnosti, který je ženině vybudován tak, aby v něm byly síly a prostředky skryté rozmístěny a chráněny před prostředky hromadného ničení, údery letectva a palbou dělostřelectva.

Slouží však v první řadě k tomu, aby se vojska připravila k bojové činnosti. Při překvapivých případech nepřítel má jim poskytnout ochranu a zabezpečit odrazení nepřátelského útoku. Předem připravené odřady útvaru nebo svazku zaujímají výchozí prostory, jestliže je nepřítel k tomu nutí předcházející činností, nebo jestliže to poskytuje výhodu rychlému rozvinutí vlastních hlavních sil.

Předem připravené odřady jednájí vždy v zájmu vlastních hlavních sil. Proto závisí jejich další použití v výchozího prostoru podstatně na stupni bojové pohotovosti a budoucí bojové činnosti hlavních sil.

Výchozí prostor se zaujímá ve vzdálenosti 10–15 km před státní hranicí **na směru hlavního úderu nepřítel** nebo vlastních hlavních sil, aby zabezpečil rozvinutí, popřípadě zahájení bojové činnosti. Předem připravené odřady mohou tento prostor zaujmout:

— z posádek útvarů trvale rozmístěných v blízkosti státní hranice,

— z výchozího prostoru vlastních hlavních sil, který je vzdálen 40–60 km před státní hranicí,

— z pochodové sestavy sil a prostředků, vyváděných ke státní hranici z hloubky státního území a začleňovaných do operační sestavy armády.

Samozřejmě můžeme použít předem připravené odřady, aniž by zaujaly výchozí prostor.

V závislosti na bojové pohotovosti vlastních hlavních sil, na stupni bojové pohotovosti nepřítel a na schopnosti velení jednat ve složitých podmínkách situace mohou vzniknout tyto **varianty použití předem připravených odřadů** na počátku války:

1. V případě, že naše vojska **předjdou** nepřítel, může postupovat předem připravený odřad ke státní hranici a překonat zabezpečovací pásmo nepřítel na směrech bojové činnosti tak, aby zabezpečil z určitého obsazeného úseku rozvinutí nebo vyvedení hlavních sil (**viz obr. 1**).

Předem připravený odřad svazku při překonávání zabezpečovacího pásma nepřítel (**varianta**).

2. Nelze vyloučit, že předem připravený odřad bude vést **obranou činnost**, aby zastavil rozvíjející se nepřítel a zabezpečil vyvedení hlavních sil úderem do boku nepřítel. Při tom se může střetnout v pohraničním pásmu rozvíjet na vlastním státním území (**viz obr. 2**).

Předem připravený odřad svazku při odrazení nepřítel z výchozího prostoru (**varianta**).

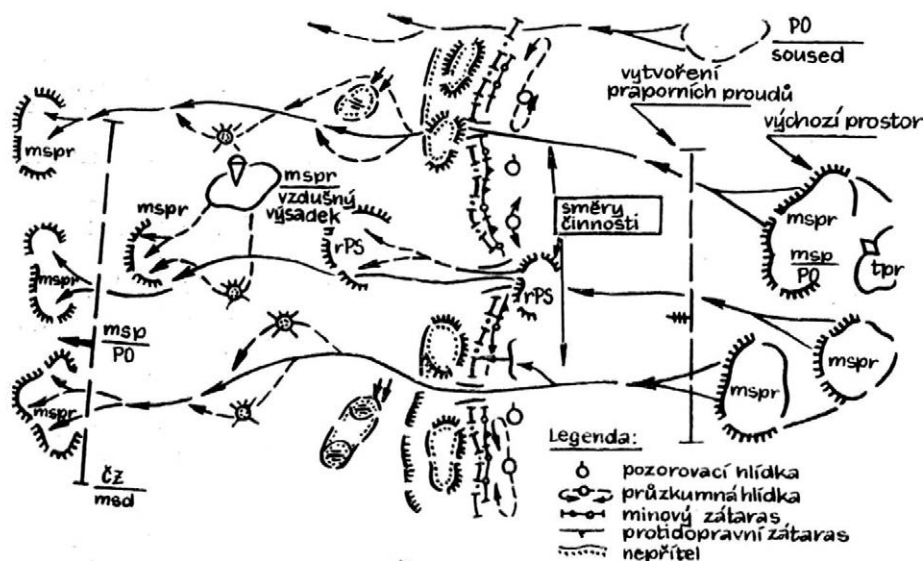
3. Budou-li vlastní hlavní síly **zasazeny** údery jaderných zbraní nepřítel, může se předem připravený odřad stejně tak nejdříve bránit a v dalším působit v zabezpečovacím pásmu svazku (**viz obr. 3**).

Předem připravený odřad svazku ve vlastním zabezpečovacím pásmu (**varianta**).

Z těchto variant můžeme vyvodit **cíle použití předem připravených odřadů** v různých podmínkách situace na začátku války:

— přejít nepřítel překvapivou bojovou činností v obsazení určitého úseku a vytvořit tam výhodné podmínky pro vyvedení a rozvinutí vlastních hlavních sil,

— donutit tvrdší obranou výchozí-

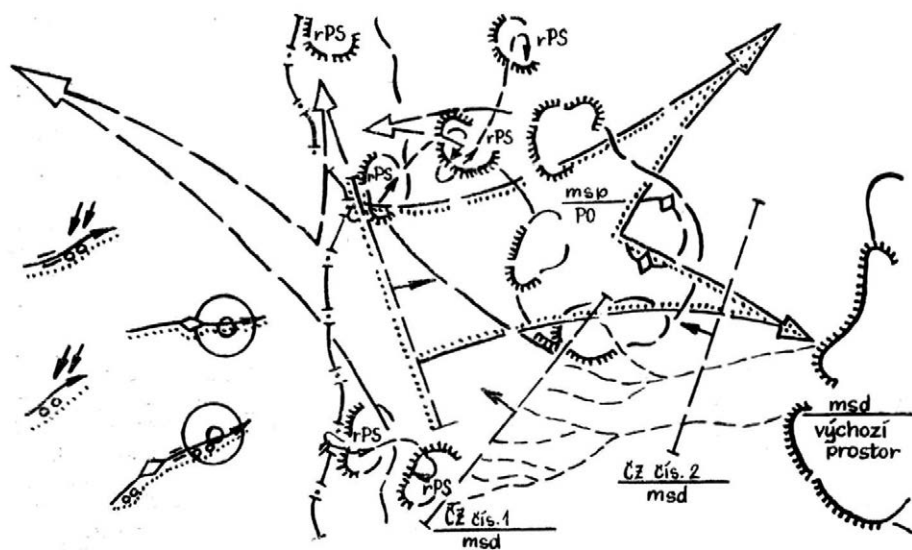
Obr. 1

ho prostoru nepřítele jednajícího s překvapením k rozvinutí a zabezpečit vyvedení, rozvinutí a zasazení vlastních hlavních sil na vlastním státním území.

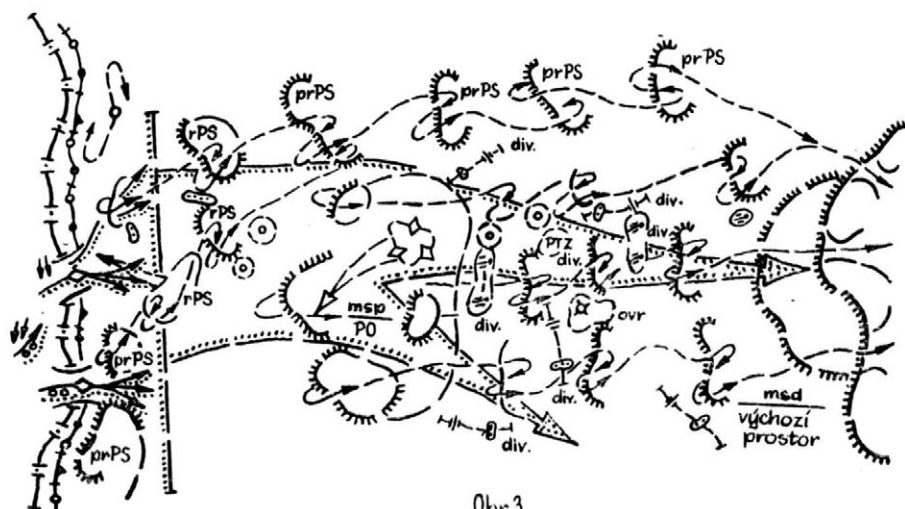
— přinutit obrannou činnost v součinnosti s vojsky pohraniční stráž nepřítele při překonávání našeho zabezpečovacího

pásma k brzkému rozvinutí, způsobit mu velké ztráty a zmenšit jeho útočné tempo a tak vytvořit výhodné předpoklady pro stabilizaci vlastní fronty, to je pro přechod hlavních sil do obrany popřípadě do útoku,

— zničit v součinnosti s vojsky pohra-

Obr. 2

Obr.3

niční stráž protiútoky z výchozího prostoru v pohraničním pásmu jednotky nepřítel, jimž se podařil vlom a vytvořit předpoklad pro vyvedení a rozvinutí vlastních hlavních sil.

Ze stručného shrnutí těchto cílů vyplývá, že předsunuté odřady jsou vysílány k tomu, aby splnily takové útočné nebo obranné úkoly, které umožní hlavním silám další činnost.

Bojová činnost předsunutých odřadů

Překonávání zabezpečovacího pásma nepřítele

Překonání zabezpečovacího pásma je pro hlavní síly, přecházející do útoku na území nepřítel, složitým úkolem, na jehož úspěšném řešení závisí podstatně další bojová činnost. Proto se právě na začátku války vyplácí použít k tomu předsunuté odřady. Divize vysílá jako předsunutý odřad zesílený motostřelecký pluk, popřípadě tankový pluk. Pluky prvního sledu divize používají zesílené motostřelecké prapory.

Velitel motostřelecké divize, popřípadě motostřeleckého pluku, si ponechává svůj tankový pluk respektive tankový prapor pokud možno v sestavě hlavních sil, aby mohl těmito silami a prostředky rozvíjet po překonání zabezpečovacího pásma útok do hloubky nepřátelské obrany. To ovšem nevylučuje zesílení motostřeleckého praporu, který je použit jako předsunutý odřad, tankovou rotou.

V předsunutém odřadu mohou působit různé posilové prostředky, které umožňují splnění bojových úkolů. V každém případě musí být k dispozici ženijní síly a prostředky, které umožní vytvoření odřadů zabezpečení pohybu (OZP).

Každý prapor předsunutého odřadu by měl mít v sestavě na směru své činnosti pro plnění úkolů při překonávání zabezpečovacího pásma jeden odřad zabezpečení pohybu. Pomocí odřadu zabezpečení pohybu a aktivní činnosti předsunutého odřadu je možné, že hlavní síly překonají zabezpečovací pásmo nepřítele v maximálním tempu a splní bojové úkoly.

Na začátku války mohou předsunuté odřady plnit své bojové úkoly také bez posilových dělostřeleckých prostředků, a to v úzké součinnosti s letectvem, výsadkovým vojskům, sousedy a vojsky Pohraniční stráže.

Úkoly předsunutého odřadu při překonávání zabezpečovacího pásma nepřítele

- vedení průzkumu,
- vytvoření průchodů v systému zářasů nepřítel, zejména v pásmu zničení,
- zabezpečení postupu hlavních sil,
- zneškodnění jaderných min na směru činnosti a rozvíjení vysokého tempa postupu,
- roztříštění nepřátelských krycích jednotek působících v zabezpečovacím pásmu a jejich rozbítí po částech v součin-

ností s letectvem, výsadkovým vojskem a sousedy,

- obsazení úseku terénu na území nepřítele a zabezpečení rozvinutí vlastních hlavních sil,

- plnění bojových úkolů v prvním, popřípadě druhém sledu po rozvinutí hlavních sil.

Při **stanovení úkolů** obdrží velitel před-sunutého odřadu tyto údaje:

- posilové prostředky,
- směr činnosti (pro prapor jeden, pro pluk až tři),
- jeden nebo více úseků, z nichž musí být zabezpečeno rozvinutí hlavních sil,
- zahájení postupu ke státní hranici a dobu překročení státní hranice.

Součinnost se organizuje mimo jiné podle místa a času:

- až do překročení státní hranice,
- od státní hranice až do obsazení důležitých objektů a v dalším až do nařízeného konečného úseku,
- v konečném úseku zajištění rozvinutí hlavních sil.

Při organizování součinnosti se koordinují zvláště činnost raketového vojska a dělostřelectva, letectva, protivzdušné obrany vojsk, výsadkového vojska a vojsk Pohraniční stráže, jakož i činnost sousedů. Využívají se co nejvíce ke splnění úkolu.

Velitel předsunutého odřadu musí reagovat rychle na změny situace a při zaujímání rozhodnutí za dynamických podmínek v průběhu boje — při překonávání zabezpečovacího pásma — musí jednat pružně a operativně.

Předpokládáme dále, že nepřítel zaujal svými krycími jednotkami zabezpečovací pásmo ženijně jen částečně vybudované a že jsme jej předešli. Jak by v tomto případě mohly působit předsunuté odřady při překonávání zabezpečovacího pásma? Předsunutý odřad divize pochoduje po dvou osách, odřad pluku po jedné ose v proudu a síce maximálním tempem, aby zaujaly nařazený úsek a z něho zabezpečily rozvinutí hlavních sil. Při tom se však může stát, že se záchraný uvolňovací odřad (ZUO) dočasně vyčlení ze sestavy předsunutého odřadu, aby mohl splnit případné úkoly v celkovém zájmu hlavních sil.

Každý předsunutý odřad využívá úderů raketového vojska a letectva, palby dělostřelectva a tanků na nepřátelské zabezpečovací pásmo, překračuje státní hranici v pochodové nebo předbojové sestavě a proniká mezerami do týlu krycích jednotek nepřítele, tříští je a ničí je dříve, než zaujmou další čáru k vedení boje na zdrženou.

Vojska Pohraniční stráže vytvářejí v součinnosti se ženijními jednotkami pozemního vojska průchody ve vlastním systému zátrasů a navádějí proudy předsunutého odřadu. Kromě toho mohou za určitých podmínek obsadit důležité objekty na nepřátelské území až do hloubky 8—10 km, jako náplň přepraviště, dopravní uzly a soutěsky, a odtamtud zabezpečit další postup předsunutého odřadu.

Hlavním úkolem předsunutého odřadu je především odpoutat se od nepřítele a pronikat hlouběji do zabezpečovacího pásma tak, aby obsadil nařazený nebo během postupu upřesněný úsek. Přitom je bezpochyby třeba některé úkoly v zájmu hlavních sil řešit v součinnosti s letectvem, výsadkovým vojskem, vojsky Pohraniční stráže a se sousedy. Velký význam přitom má zneškodnění jaderných min odřadem zabezpečení pohybu, čemuž musí předcházet intenzivní vzdušný a pozemní průzkum. Víme totiž, že šachty pro jaderné miny, které jsou k dispozici, jsou vybaveny jadernými náložemi krátce před začátkem nebo při zahájení činnosti týlu částečně. Zjistit jaderné miny, zneškodnit je nebo je ukořistit před odpálením je jedním z nejdůležitějších úkolů.

Průchod, který má být vytvořen na každém směru činnosti, musí zabezpečit, že poloměry ničení v případě výbuchu jaderné miny neovlivní postup hlavních sil. Jestliže se nepříteli podaří odpálit jaderné miny včas, může předsunutý odřad překonat zamořený terén **dvěma způsoby**, a to z chodu, nebo po poklesnutí vysoké radiace. Na stupni praporu a pluku je těžké v praxi použít kombinovaného způsobu. Jako **hlavní způsob** přichází v úvahu překonání zamořeného úseku **z chodu**. Jen tak může předsunutý odřad splnit své úkoly. Dříve než jednotky a útvary hlavních sil překonají po poklesnutí vysoké dávky ozáření zamořené úseky, musí jejich velitelé na základě změněné situace znovu organizovat překonávání a upřesnit úkoly.

Odrazení nepřítele a obrana výchozího prostoru

Situace nás může přinutit, že předsunutý odřad připravuje výchozí prostor nejen k **odrazení** překvapivých nepřátelských úderů v pohraničním prostoru, nýbrž i k **obraně**. Všeobecně je předsunutý odřad připraven k obraně výchozího prostoru, jestliže byla vytvořena bojová sestava, byl organizován palebný systém a byly připraveny i údery přímého nadřazeného. V každém případě se zahajuje **ihned** po zaujetí výchozího prostoru —

v pohraničním prostoru mimo dotyk nepřítelů — ženíjn budování. Tomu předchází **rekognoskace**. Teprve po ujasnění otázek, které se týkají vytvoření obrany, se souběžně ženíjně budují opěrné body prvního sledu na předním okraji a druhého sledu, popřípadě vševojskové zálohy, palebná postavení, záložní a klamná postavení na celou hloubku tak, aby byla obnovena bojová pohotovost, bojová sestava i organizace palebného systému v předpolí.

Předsunutý odřad musí mít možnost maximálně využít organickou i přidělenou ženíjn techniku. Ženíjn budování v závislosti na čase, který je k dispozici, uskutečňuje se vždy v takovém pořadí, aby jednotky byly stále připraveny k boji a aby byly pokud možno co nejdříve chráněny před úderem nepřítelů. Ženíjn budování nikdy nekončí a musí být neustále zdokonalováno.

Přidělené ženíjn jednotky kladou především minová pole a zátarasy, a to před předním okrajem, na bocích a v mezerách, budují velitelská stanoviště a obsluhuji ženíjn techniku. Organizování a řízení ženíjn budování je povinností vševojskového velitele. Nařizuje a kontroluje vše k tomu potřebné.

Pohotovost předsunutého odřadu k odražení nepřítelů a k obraně výchozího prostoru závisí v **první řadě** na ženíjn budování. Ženíjně dobře vybudovaný výchozí prostor vytváří možnosti přejít v krátké lhůtě do útoku. Při stanovení šířky a hloubky má předsunutý odřad dodržovat tyto normy:

- motostřelecký (tankový) pluk — obranný úsek 10 i více km široký, 7 až 10 km hluboký;
- motostřelecký (tankový) prapor — obranný rájón až 5 km široký a 2 km hluboký;
- rota — opěrný bod 1 km široký a 500 m hluboký;
- četa — opěrný bod až 300 m široký a 200 m hluboký.

Mezery mezi opěrnými body četa až 300 m, rota až 1,5 km a mezi obrannými rájóny praporů až 1,5 km.

Z těchto údajů je zřejmé, že šířka, hloubka i mezery předsunutého odřadu při odražení nepřítelů z výchozího prostoru jsou totožné s normami pro obranu při používání jaderných zbraní. Výjimkou přitom tvoří pluk, který v závislosti na počtu posilových prostředků může dostat širší úsek, který překročí normální rozměry 10 km.

Bojovou sestavu praporu tvoří všeobecně jeden sled a vševojsková záloha v síle čety. Naproti tomu bojová sestava pluku

má tyto prvky: první a druhý sled nebo vševojskovou zálohu, uskupení dělostřelectva a protiletadlového dělostřelectva, protitankovou zálohu a pohyblivý odřad zatarasovací (POZ).

Výchozí prostor zahrnuje mimo jiné:

- **pro předsunutý odřad útvaru**
- rotní opěrné body,
- palebná postavení přiděleného dělostřelectva, protitankových prostředků, protiletadlových prostředků a bojových vozidel pěchoty (obrněných transportérů),
- postavení bojového zajištění,
- pozorovatelný,
- připravené cesty jak k protiztečím, tak i pro přísun materiálních prostředků a odsun poškozených;
- **pro předsunutý odřad svazku**
- praporek úseky obrany,
- palebná postavení vlastního i přiděleného dělostřelectva a protiletadlových prostředků a dočasně předsunutá palebná postavení divizního dělostřelectva,
- přípravu cest k palebným čarám tanků a na čáry zasazení protitankové zálohy a pohyblivého odřadu zatarasovacího,
- přípravu čar rozvinutí k protiztečím druhého sledu pluku,
- místa velení.

Předsunutý odřad po zaujetí výchozího prostoru uskutečňuje řadu opatření. K nim mimo jiné patří:

1. Organizování průzkumu podél státní

hranice, bezprostředně před bojovou sestavou a uvnitř ní. Tím se rozumí:

- použití průzkumných orgánů podle plánu nadřízeného štábu až ke státní hranici nezávisle na tom, jaké bojové úkoly bude předsunutý odřad později plnit,
- vytvoření pozorovacího, informačního a varovného systému vojsk s využitím průzkumných orgánů vojsk Pohraniční stráže, průzkumných orgánů nadřízeného štábu, vlastních organických i přidělených sil a prostředků i sil a prostředků vojsk civilní obrany.

Výsledky vzdušného i pozemního průzkumu všech průzkumných orgánů na všech stupních velení se hromadí a využívají v co nejširší míře jak pro varování vojsk, tak také pro organizování bojové činnosti předsunutého odřadu.

Včasně navázání spojení s ostatními průzkumnými orgány a vyslání vlastních průzkumných orgánů na státní hranici zajišťuje, aby velitel předsunutého odřadu byl informován o činnosti nepřítelů a aby mohl přijímat rozhodnutí a uskutečňovat je vždy podle požadavků situace. Údaje teritoriálních orgánů vojsk civilní obrany o činnosti nepřítelů na bocích a v týlu bo-

jové sestavy předemstředného odřadu umožňují veliteli a jeho štábu včas učinit opatření k udržování bojové pohotovosti vojsk.

2. Organizování a udržování spojení shora dolů i obráceně a k sousedům. Tím se rozumí:

— využívání spojení, zvláště linkového spojení teritoriální spojovací sítě při zachování utajeného velení vojsk a linkového spojení vojsk Pohraniční stráže.

V těchto podmínkách platí přirozeně zákaz vysílání rádiem, dokud předemstředný odřad nepřejde k aktivní bojové činnosti. Velitelé všech stupňů zřizují ihned po zaujetí výchozího prostoru spojení k přímému nadřízenému a k sousedům. Je důležité nečekat na pokyny pro navázání spojení, nýbrž spojení vyhledat a udržovat.

3. Organizování zajištění jednotek ve výchozím prostoru především dopředu, na bocích a v týlu bojové sestavy. Tím se rozumí:

— co nejširší využití rozvinutých vojsk pohraniční stráže,

— vysílání přímého zajištění jednotek a týlových zařízení stejně jako zajištění pozorovatelů a velitelských stanovišť.

Je třeba počítat s tím, že nepřítel vysadí diverzní síly a výsadečkové jednotky do týlu předemstředného odřadu. Proto je třeba věnovat zajištění v celku tak velkou pozornost.

4. Organizování materiálního, technického a zdravotnického zabezpečení. Tím se rozumí:

— přísun zásob všeho druhu podle předpokládané potřeby ke splnění bojového úkolu, např. pro odrazení nepřítele a udržení úseku (prostoru) až do přechodu hlavních sil,

— opravy vyřazené techniky s využitím vlastní kapacity a místních zařízení a zařízení nadřízeného.

Ve výchozím prostoru předemstředného odřadu je třeba neprodleně organizovat palebný systém a vybudovat ženiijní zařízení. **Palebný systém** předemstředného odřadu se organizuje **podle jednotného plánu** na základě ustanovení služebních předpisů a má zajišťovat

— boj a prostředky jaderných zbraní nepřítele při jeho přibližování a rozvíjení na maximální vzdálenost od výchozího prostoru předemstředného odřadu,

— podporu vlastního bojového zajištění jednotek vojsk Pohraniční stráže,

— odrazení nepřítele a udržení výchozího prostoru všemi prostředky, které jsou k dispozici,

— zničení nepřítele, který pronikl do

výchozího prostoru palbou, úderem a manévrem,

— zajištění mezer mezi opěrnými body, boků, zátarasů a překážek.

Základem organizování palebného systému předemstředného odřadu na stupni praporu a pluku je palba dělostřelectva, raketometů, tanků, protitankových prostředků a bojových vozidel pěchoty (obrněných transportérů).

Tanky a děla a jiné těžké zbraně se používají ze zakrytých palebných postavení tak, aby mohly umlčovat a ničit nepřítel bočními a křížovými palbami na maximální i minimální dálky střelby. Palba se plánuje na prostory, mezery mezi nimi, na uzlová místa a boky ženiijně vybudovaného výchozího prostoru. Do palebného systému se zahrnují obrněné transportéry a pěchotní zbraně. Působí-li jako předemstředný odřad tankový prapor nebo tankový pluk, pak se používají přidělené motostřelecké jednotky před tanky, mezi opěrnými body čet a na bocích. Obrněné transportéry zvyšují palebnou sílu předemstředného odřadu. V praxi se osvědčilo jako účelné rozmístění palebných prostředků na odvrácených svazích k vedení boční palby podél úžlabí a údolí a k zajištění mezer mezi opěrnými body a boků.

Všechny palebné prostředky předemstředného odřadu i přidělené se připraví k použití v noci a za špatné viditelnosti. Je nutné určit jednotné orientační body a signály pro vyžádání, zahájení a zastavení palby, pro přidělení cílů a pro rozpoznávání vlastních sil a prostředků vlastním letectvem.

Při organizování palebného systému hraje určitou roli i situace obranného rájónu a opěrných bodů. Je účelné vytvářet bojovou sestavu nikoliv lineárně, nýbrž v závislosti na členění terénu úhlem vpřed nebo úhlem vzad a právě tu vytvářet palebné pytle a nástrahy. To vytváří výhodné předpoklady k odrazení nepřítele před výchozím prostorem předemstředného odřadu. V každém případě musí palebný systém předemstředného odřadu ve výchozím prostoru zajistit jak odrazení nepřítele a obranu, tak i rychlý přechod do útoku. Toho se dosáhne členěním sil a prostředků v prostoru hlavního odporu do hloubky. Vyjde-li z pravděpodobné útočné činnosti nepřítele, přidělují se předemstřednému odřadu v síle praporu jeden prostor hlavního odporu, v síle pluku až tři prostory. Na udržení těchto prostorů se klade při organizování odrazení nepřítele a obrany výchozího prostoru hlavní důraz. K tomuto účelu dostává předemstředný odřad tyto **posilové prostředky**.

— prapor

- do jednoho dělostřeleckého oddílu,
- do jedné tankové roty,
- do jedné protitankové baterie;

— pluk

- do dvou dělostřeleckých oddílů,
- z nich do jednoho raketometného oddílu,
- do dvou protitankových baterií.

Za určitých podmínek může dostat motostřelecký pluk pro obrannou činnost **dočasně** také tankové jednotky od divize a tankový pluk motostřelecké jednotky až do jednoho motostřeleckého praporu.

Aby se zvýšila hustota dělostřelectva v obraně, zvláště v protitankové, zařazují se části dělostřelectva hlavních sil, protitankové zálohy a pohyblivého odřadu zatarasovacího předem do systému obrany za bojovou sestavou praporu, popřípadě pluku. Tyto síly mají podporovat činnost při odražení nepřítele a v obraně i rychlý přechod předsunutého odřadu a hlavních sil do útoku.

Palebný systém předsunutého odřadu je organizován tehdy, když

— tanky, obrněné transportéry, děla všech ráží i pancéřovky zaujaly svá palebná postavení a motostřelecké jednotky své postavení,

— jsou připraveny a určeny výchozí prvky pro střelbu,

— jsou určeny motostřeleckým jednotkám a jejím přiděleným posilovým prostředkům pásma (sektory) palby z hlavních i záložních palebných postavení,

— je palba zplánována koordinovaně s opěrnými body a obsazenými rajóny sousedů a na celou hloubku výchozího prostoru,

— je k dispozici potřebné střelivo k vedení palby.

Při organizování palebného systému má rozhodující úlohu organizování protitankové obrany. **Protitanková obrana tvoří základ i pro obranu výchozího prostoru předsunutého odřadu.** Organizuje se na celou hloubku obrany, především na tankových směrech. Výchozí prostor předsunutého odřadu se nachází samozřejmě na tankovém směru.

Systém protitankové obrany zahrnuje

— opěrné body rot a čet s jejich protitankovými zbraněmi, zvláště s pancéřovkami a s družstvy pro boj s tanky zblízka,

— protitankové kanóny, tanky a protitankové řízené střely, které jsou uvnitř opěrných bodů, v mezerách mezi nimi a na bocích v celém výchozím prostoru,

— protitankovou zálohu s pohyblivým odřadem zatarasovacím pluku, popřípadě divize, která může být zasazena v zájmu členění protitankové obrany do hloubky a ke zvýšení hustoty na připravených úsecích,

— dělostřelectvo pluku, popřípadě divize, které může vést boj s tanky z dočasných palebných postavení přímou střelbou,

— vybudovaný systém zátarasů a jeho zajištění palbou a protitankovými prostředky.

Předsunutý odřad má palbou své protitankové obrany — koordinovaně s údery jaderných zbraní, údery letectva a aktivní činností jednotek — zastavit hromadný útok tanků před svým výchozím prostorem, způsobit nepříteli velké ztráty a vytvořit pro hlavní síly možnost úplného zničení nepřítele na bocích a v týlu. Prostředky použité k protitankové obraně (pancéřovky, protitankové řízené střely, tanky, děla a houfnice) zahajují palbu podle svých takticko-technických vlastností, tj. rozdílně, především v závislosti na dále přímého výstřelu a na maximální dále střelby. Při organizování a vedení palby v protitankové obraně je třeba vzít v úvahu údaje podle **tabulky 1.**

Velitel předsunutého odřadu není s to vytvořit stejně silnou protitankovou obranu na celou šířku výchozího prostoru. Nepřátelské tanky útočí s mezerami od 50 do 100 m. Během útoku a vlonu do naší obrany se stáhnou úžeji, aby dosáhly úderné síly. Můžeme předpokládat, že hustota tanků nepřítele dosáhne 20 tanků na 1 km fronty. Předsunutý odřad může nepřítele, který má převahu sil a prostředků, dočasně odrazit nebo jej aktivní bojovou činností v zabezpečovacím pásmu oslabit a vytvořit tak příznivou situaci pro přechod vlastních hlavních sil do útoku nebo obrany. Nejlépe to dokáže, přidělí-li mu přímý nadřízený velitel posilové prostředky. K vytvoření pevné protitankové obrany a k úspěšnému odražení útoku tanků nepřítele je třeba protitankovými prostředky co nejvíce **manévrovat** a účelně využívat jejich **koefficientu ničení.**

U připravených palebných postavení můžeme počítat s těmito koefficienty:

RPG-7	0,5
SPG-9	1,5
PTRS	2,2
tanky	2,0
obrněné transportéry	2,0
57 mm SHK	1,5
85 mm SHK	1,8
100 mm PTK	1,8

Tabulka 1

Druh zbraně	Dálka přiměřeného výstřelu	Maximální dálka střelby
RPG-7	500	—
SPG-9	1 300	—
PTŘS-M	500	3 000
PTŘS-Š	600	2 000
57 mm SHK	1 300	6 700
85 mm SHK	1 120	15 615
100 mm PTK	1 880	6 000
130 mm K	1 140	27 500
122 mm H (H 38)	660	11 800
122 mm H (D 30)	660	15 300
152 mm H	580	12 390
152 mm KH	800	17 230

Předsunutý odřad může a musí na začátku války plnit různé úkoly: společně s vojsky pohraniční strážie nebo samostatně při překonávání zabezpečovacího pásma, při odrážení nepřítele a při obraně výchozího prostoru. Většina opatření pro přípravu použití se jen málo liší od opatření, která jsou běžná při bojové činnosti. Článek to zvlášť nevyzvedával. Šlo v první řadě o to, podnítit další výměnu názorů a ukázat některé teoretické problémy.

Upraveno z tisku NDR